

předměty: Český jazyk, Člověk a jeho svět, Informatika

faketicky.cz ; fb/ig: @faketicky
fakticky.workshopy@gmail.com
tel. spolupráce: +420 736 754 372
tel. workshopy: +420 607 794 511

cíle:

- Porozumění textu
- Práce s textem
- Diskuze a prezentace svých myšlenek ve skupině
- Seznámení se s pojmem “osobní údaje”
- Bezpečnost

Novopečený druhák Ondra se před školou setkává s Natálkou, Elou, nakonec se přidává i Honza. Ondra cítí vítězoslavný pocit, když hlavní vchodové dveře od školy otevírá na první pokus úplně sám, a připadá si, jako kdyby za prázdniny ohromně dospěl. Před třídou na děti čeká stoleček a u něj stojí dvě usměvavé paní.

„Tak jaké byly prázdniny, děti?“ sladce se ptá první z nich.

„Pokud byste se chtěli stát členy čtenářského klubu v našem městě, tak prosím vyplňte tenhle dotazník a nechte nám ho tady! Pro ty z vás, kteří jsou vášniví čtenáři, to opravdu moc doporučuji! Za pečlivé vedení čtenářského deníku pak každý měsíc čeká na někoho odměna - nová knížka!“

Ela, která se opravdu za vášnivou čtenářku považuje, na nic nečeká a bere si dotazník s sebou do třídy. Spolu s ní se ho chystá vyplnit ještě Natálka a pár dalších spolužáků. Ondra si sedá letos do lavice s Honzou, aby mohli při přestávkách snáze hrát Magicy. Ela si tedy přisedává k Natálce.

„Hmmm... to by mě zajímalo, proč jim tady máme vyplňovat rodné číslo... a naši adresu... a nebo proč chtějí vědět moje heslo do Školy OnLine?“ zaráží se při vyplňování dotazníků Ela.

Natálka krčí rameny: „Nevím, ale asi je to nutný, jinak by to po nás nechtěli, ne?“

Děvčata tedy dotazníky pečlivě vyplní a jdou je odevzdat před třídu usměvavým paním.

„Dobře děláte, holky, uvidíte, že v klubu se vám bude moc líbit,“ slibuje jedna z nich.

Otázky k textu:

- Myslíte si, že je potřeba vyplňovat do přihlášky do čtenářského klubu tolik osobních informací?
- Jaké z těch informací se vám zdají potřebné a jaké byste raději nevyplňovali?

Ela se obrací, že si ještě mezi hodinami odskočí. Jak jde po chodbě, ke své nelibosti si všímá, že hned sousední třídu na patře dostali třetíci. Ve dveřích zahlédne onoho Pepíka, se kterým měli v první třídě takové trable. Chlapec se na ni podívá, ale rychle uhne pohledem. Očividně také není úplně nadšený, že se setkávají.

Je po vyučování, dneska bylo, jak to první dny bývá, krátké. Druháci se hrnou ze třídy a připojují se k davu, který vznikl na chodbě promícháním všech tříd. Paní ze čtenářského klubu už se balí, chtějí jít domů. Ela téká pohledem mezi stolečkem dámami a plným vyplněných dotazníků. Sebere odvahu a nakonec za nimi jde.

„Promiňte, vy tady ty dotazníky jen tak necháte?“

Jedna z žen se k ní s úsměvem obrátí. „Ano, proč by ne? Zítra se sem ještě vrátíme nalákat další zájemce.“

Ela přešlápne. „Ehmm, ale co když je někdo vezme?“

Paní si povzdechne: „Ale prosím tě, zlato, kdo by tohle kradl? Nic se neboj a měj se hezky!“
A chvatně odchází. Ela jen kroutí hlavou, ale říká si, že to možná se svými obavami opravdu moc přehání. S celou věcí se ale nakonec svěřuje Ondrovi.

Druhý den ráno, světe div se, paní z čtenářského klubu přiletí do třídy druháků jako vichřice.

„Tak se přiznejte, kdo to vzal? Kdo to byl?“

Děti jsou zmatené a jen se po sobě koukají s otazníky v očích.

„Zmizely nám ze stolku všechny vyplněné dotazníky ze včerejška.“

Ela je hodně překvapená, ale zároveň cítí jisté zadostiučinění, že dokázala tak dobře předvídat.

Ale nic naplat, nikdo neví, co se s dotazníky stalo. Nakonec paní učitelky z jejich patra a paní ze čtenářského klubu usuzují, že to možná nešťastnou náhodou vyhodila paní uklízečka.

„Ale kdybych to neříkala!“ čertí se po vyučování Ela. „Napsala jsem tam svoje rodné číslo, heslo od Školy OnLine, a dokonce, kde přímo bydlím! A teď má všechny tyhle informace buhví kdo!“

Ondra chvíli přemýšlí. „Tak si dej příště větší pozor, kam takové údaje o sobě vyplňuješ a komu je svěřuješ. Ty paní z klubu asi holt nebyly nejlepší volba. Ale stejně - řekl bych, že je nejpravděpodobnější, že se ty papíry válí někde v koši,“ uklidňuje kamarádka Ondra.

„No jo, asi máš pravdu,“ souhlasí nakonec Ela a míří spolu k bunkru do lesíka zkontrolovat, v jakém stavu se nachází po prázdninách.

Asi by nebyli tak klidní, kdyby tušili, že v ten samý okamžik si někdo s velkým zaujetím pročítá všechny dotazníky a postupně je pečlivě všechny připichuje na nástěnku.

Postup:

- Zkoušíme si s dětmi projít, o čem byl příběh a jaké byly jeho hlavní myšlenky. Ideální je, když spolu děti diskutují ve skupinách po pěti. Pokládáme skupinám postupně otázky, na každou dáme krátký prostor 2-3 minuty. Děti ve skupině diskutují. Poté si některé příklady říkáme v celé třídě.

Návrhy na otázky:

1. Jak se ti kapitola líbila?
 2. O čem příběh byl?
 3. Co jsou to osobní údaje?
 4. Proč bychom měli být při sdělování našich osobních údajů opatrní?
 5. Co se může stát teď, když se osobní údaje dětí dostaly na nástěnku, kde si je všichni mohou přečíst?
 6. Jaké osobní údaje do takové přihlášky patří a jaké údaje už ne? Proč?
- Vysvětlujeme dětem, co je to osobní údaj (informace, které identifikují osoby) a diskutujeme nad příklady osobních údajů:
 - *jméno a příjmení, adresa, email, číslo pasu/občanky,...*
 - Vykládáme, že osobní údaje je někdy potřebné sdělovat - třeba když si objednáváme hotel, objednáváme si nějaké hračky, počítač či jiné produkty z internetu (tam se osobní údaje uvádějí, aby nám daný produkt vůbec přišel domů). Zároveň si ale musíme dát pozor na to, s kým se o takové informace dělíme a zda jsou všechny ty informace doopravdy v daném případě potřebné.
 - *Třeba ve čtenářském klubu je asi potřeba jméno, příjmení a adresa, aby dětem mohla dojít knížka domů, ale heslo od Školy OnLine už opravdu není potřeba sdělovat - naopak, je to nebezpečné.*

Závěrečná reflexe hodiny: Nakresli toho, o kom si myslíš, že má teď u sebe ukradené dotazníky.

Tipy pro rodiče:

V dnešní hodině jsme četli příběh o kamarádech Ondrovi a Ele, kteří se setkali s tím, že byly zneužity osobní údaje jednoho z nich. S dětmi jsme se o riziku sdílení osobních údajů dále bavili.

1. Co pro tebe bylo v dnešní hodině největší novinkou?
2. O čem příběh byl?
3. Co jsou to osobní údaje?
4. Zkuste s dítětem probrat, kdy někomu může sdělovat osobní údaje a kdy už je to nebezpečné.